

บทคัดย่อภาษาไทย

รหัสโครงการ : RDG4950085

ชื่อโครงการ : การพัฒนาหลักสูตรการท่องเที่ยววัฒนธรรมขอม (เขตีสานใต้)

ชื่อนักวิจัย : 1. จิตติมาภรณ์ ไสมะเกษตริน 2. จักรพันธ์ ไสมะเกษตริน
3. ลลนา ยุกต์วัฒนพงษ์ 4. สุเทวี คงคุณ 5. พรศิริ วิรุณพันธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

E-mail Address : jittimaporn32@yahoo.com & jeed32@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ : 1 มิถุนายน 2549- 30 พฤษภาคม 2550

การศึกษางานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการท่องเที่ยววัฒนธรรมขอม (เขตีสานใต้) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 4 ประการ ประการแรกเพื่อศึกษาโครงสร้างและรูปแบบของหลักสูตรการท่องเที่ยววัฒนธรรมขอม (เขตีสานใต้) ประการที่ 2 เพื่อศึกษากรอบเนื้อหาสาระของหลักสูตรการท่องเที่ยววัฒนธรรมขอม (เขตีสานใต้) ประการที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางการนำหลักสูตรการท่องเที่ยววัฒนธรรมขอม (เขตีสานใต้) ไปใช้ และประการสุดท้ายเพื่อศึกษาแนวทางการกำหนดยุคทศวรรษที่พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนโดยการเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาหลักสูตรการท่องเที่ยววัฒนธรรมขอม (เขตีสานใต้) กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็นว่าควรเป็นหลักสูตรระยะสั้น สามารถให้ความรู้ในระยะเวลา 7 วัน วันละ 6-7 ชั่วโมง และฝึกปฏิบัติตามแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดในระยะเวลา 3 วัน รวมทั้งสิ้น 10 วัน โดยกลุ่มเป้าหมายควรจะเป็นประชาชนในเขตพื้นที่ไม่มีความจำเป็นต้องเป็นเด็กนักเรียน มัคคุเทศก์ หรือข้าราชการในหน่วยงานต่าง ๆ อาจเป็นอาสาสมัคร เพราะทุกคนสามารถที่จะทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ท้องถิ่นของตนได้

จากการศึกษากรอบเนื้อหาสาระของหลักสูตรการท่องเที่ยววัฒนธรรมขอม (เขตีสานใต้) พบว่า ใน โดยสามารถสร้างเป็นหลักสูตรระยะสั้นแยกเป็น 4 ภาคความรู้ คือ ภาคที่ 1 ภาคความรู้พื้นฐาน ภาคที่ 2 ภาคความรู้ทางวิชาการ ภาคที่ 3 ภาคความรู้เฉพาะอาชีพ และ ภาคที่ 4 ภาคการศึกษานอกสถานที่

จากการประเมินโครงร่างของหลักสูตร ทำการประเมินโครงร่างของหลักสูตร แนวทางการสอน และแผนการสอน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากการพัฒนาโครงร่างของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว พบว่า พบว่า หลักสูตรต้องปรับปรุงแก้ไขใน

เนื้อหารายวิชาให้ครอบคลุมเชิงพื้นที่ให้มากขึ้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้หลักสูตรมีความเหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้

ผลการศึกษาแนวทางการนำหลักสูตรการท่องเที่ยววัฒนธรรมขอม (เขตอีสานใต้) ไปใช้ เพื่อให้หลักสูตรการท่องเที่ยววัฒนธรรมขอม สามารถประยุกต์ใช้ต่อการจัดการอบรมในการพัฒนาผู้นำการท่องเที่ยว (มัคคุเทศก์ท้องถิ่น) จะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทุกระดับ ทั้งภาคราชการ วิชาการ และชุมชนท้องถิ่น โดยจะต้องเริ่มที่กระบวนการจัดการหรือการบริหารหลักสูตรการท่องเที่ยวเสียก่อน

การศึกษาข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการพัฒนาหลักสูตรการท่องเที่ยว โดยมุ่งไปใช้กับบุคคลทั่วไปที่อยู่อาศัยตามท้องถิ่นนั้น ๆ และ เสนอแนะให้จัดกลุ่มในระดับพื้นฐานความรู้เดียวกัน รวมถึงการจัดระยะเวลาที่เหมาะสมคือ 10 วัน (หลักสูตรระยะสั้น) ที่มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในส่วนของโครงสร้างเนื้อหาที่มีความเหมาะสมสูงสุดคือ $X = 4.82$ รองลงมาคือ การจัดกิจกรรม $X = 4.24$ และ ลำดับสุดท้ายคือสื่อการเรียนการสอน $X = 2.34$

ผลการศึกษาแนวทางการกำหนดยุทธศาสตร์พึงพาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งการพัฒนา และจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่กลุ่มอีสานใต้สู่ความยั่งยืนโดยการเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน โดยการสัมมนาผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว พบว่า ยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ การพัฒนาคนให้มีความรู้ด้านการจัดการการท่องเที่ยว จัดการคนให้มีความรู้ ความพร้อมในการจัดการ โดยเฉพาะมัคคุเทศก์ทุกระดับที่มีความใกล้ชิดกับนักท่องเที่ยวโดยตรง สามารถสรุปประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบยั่งยืนได้ดังนี้ คือ ต้องสร้างเครือข่ายมัคคุเทศก์ ทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ ผลักดันและสนับสนุนรูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน นั่นคือ รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวชุมชน ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวทุกระดับ ลดขั้นตอนพิธีการเข้าเมืองให้สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น และพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

1. การพัฒนาหลักสูตรมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ควรจัดเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับท้องถิ่นให้มากที่สุด
2. ควรมีการกำหนดบุคคลเข้าอบรมที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกันเพื่อการเรียนการสอนที่ง่ายขึ้น

3. ควรใช้อาจารย์ วิทยากรที่มีความรู้โดยตรงหรือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรงและอาศัยใน
ถิ่นนั้น ๆ ในการสอน

4. เมื่อดำเนินการสอนควรมีหนังสือรับรองการผ่านการอบรมให้ผู้เข้าร่วมเพื่อเป็นการ
กระตุ้นการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (ABSTRACT)

Project Code : RDG4950085

Project Title : A Development of Curriculum for Khmer Culture Tourism in the Lower Northeastern Part of Thailand

Investigators : 1. Somakettarin J 2. Somakettarin J 3. Yukwatthanaphong L
4. Kongkun S 5. Wirunphan P

SI SA KET RAJABHAT UNIVERSITY

E-mail Address : jittimaporn32@yahoo.com & jeed32@hotmail.com

Project Duration : 1 June 2006 - 30 May 2007

For a study of Development of Curriculum for Khmer Cultural Tourism (the lower Northeastern area), researchers processed a research with its 4 aims: the first was to study the structure and model of curriculum for Khmer cultural Tourism (the lower Northeastern area), the second was to study the area of the matter of curriculum for Khmer Cultural Tourism (the lower Northeastern are), the third was to study the way of taking it to apply and the last aim was to study the way for setting a helping strategy to reinforce the strength of development and area-tourism management of the lower Northeastern group to endurance with connection of neighbor country.

Its result found that an example group of development of curriculum for Khmer Cultural Tourism (the lower Northeastern area) gave their idea that it should be the short curriculum, could be able to know for 7 days 6-7 per hours and could practice in the tourist attraction area within the province for 3 days concluding totally 10 days, the target group should be people who live the local area, it's not necessary to be students, guides or government officers from several departments, it could be volunteers because all can advertise their duty of locality.

From studying of a material frame of curriculum for Khmer Cultural Tourism (the lower Northeastern area), it found that it can make a short curriculum divided into 4 parts, namely, the first is the part of basic knowledge, the second is the part of academic knowledge, the third is the part of vocational knowledge and the forth is the part of external study.

For assessment of a curriculum framework, an assessment of curriculum framework, teaching methods and teaching plans which were the continuous steps of development of curriculum framework were made by educational experts about tourism management; they found

that curriculum must more reform the matters of subjects all over the places which it was the process of making curriculum suitable before trying.

A result of ways to take a curriculum of Khmer Cultural Tourism (the lower Northeastern area) for using was to take it to be able for applying to training management of local guide development. It must get co-operation from several departments; government offices, enterprises and local public, it must start first from the process of management or administration of tourism curriculum.

A study of information using 400 questionnaires from the example groups found that the example groups agreed with Tourism curriculum development aimed to use with general people who live in that local area and suggested to manage a group in the same level of basic knowledge including the suitable handle of time, that is, 10 days (for a short curriculum) having a theory and practice. In the material structure, it is the most suitable i.e. X = 4.82 second is activity making X = 4.24 and the last is learning mass media X = 2.34

A result of ways to set a helping strategy to reinforce the strength of development and local tourism management of the lower Northeastern group to the permanency by connection with neighbor countries, and interview tourism experts found that the main strategy of tourism development was a human development to be knowing in tourism management, knowledge management for human beings, manageable completeness and especially all levels of guides who are close to tourists directly. It can conclude the point of permanent developing strategy as follows: that is, it must make network of guide both internal and external country, press and support permanent tourism model; that is, resident tourism model and public tourism, promote all levels of network of tourism industries, reduce more of working step for immigration suitably and quickly and develop various tourism market.